

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Sanderi Angli Doct. Theol. De Origine Ac
Progressv Schismatis Anglicani Libri Tres ...**

Sander, Nicholas

Coloniæ Agrippinæ, 1610

Edictum Anglicanum impium, & in Deu[m] blasphemum est. Cap. XVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64680](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64680)

illum Anglicani edicti primum facile auctorem fuisse; alterum Theologiæ quidam doctor Andreas Philopater cōscripsit, ac Anno 1592. Lugduni publicauit; ad quæ Lectorē remitto.

Edictum Anglicanum impium, & in Deum blasphemum est.

CAPVT XVII.

NVnc ut eorum, quæ dicturi sumus inuitū faciamus, aio ante omnia, Regina: illud edictum impium & in Deum blasphemū esse; quod videlicet omnibus suis Ecclesiasticis subditis imponit, vt in Ecclesijs pij ministri sint, qui sua doctrina, & vitæ morumque exemplo, populum in Euangelij professione conseruent. At quæro hîc ex vobis Caluinistæ, quodnam illud Euāgelium est, quod Angliæ populum retinere vultis & conseruare? Estne id Euāgelium Iesu Christi Redemptoris nostri? Estne id illud, quod Spiritus Sāctus dictauit & inspirauit? Quod Euangelistæ cōsignarunt? Quod Sācti Doctores explicarunt? Quod fideles amplexati sunt? Quod innumerales fortissimorum Martyrum exercitus sanguine suo propugnarunt? Quod Ecclesia Romana, iam inde à Sancto Petro vsque ad Paulum V. propè iam ipsos sexcentos annos agnouit & conseruauit? Quod omnes nationes, Prouinciæ, & totius orbis Christiani regna, profitentur? Quod vsque ad Henricum VIII. omnes Principes & Reges Christiani in Angliā tāta cum deuotione & pietate habuerunt

erunt? Quod innumeris, manifestissimisque miraculis in omnibus retrò seculis & mundi regionibus fuit confirmatum? Propter quod multi nobiles & magnates Regum pallatia deseruerunt, mundi pompas contempserunt, ciuitatibus excesserunt, Eremos inhabitauerunt, & loca deserta in Paradisum & immortalia quædam Templorum mutauerunt? Propter quod Monasteria infinita & innumera- bilia, quæ virginum, quæ Sanctorum Monachorum, qui in corpore mortali Angelicam vitam ducebant, excitata fuerunt? Quod crucem annunciat, quod poenitentiam, quod vitæ rigorem, nostrarum passionum mortificationem, mundi nauseam & contemptum, æternitatis affectum, Deo obedientiam, ac illius ministris debitam, quod castitatem, quod humilitatem, quod patientiam, quod mansuetudinem, quod denique innumerabiles alias longè pulcherrimas & diuinas virtutes tradit, quas Iesus Christus doctrina & exemplo suo nos docuit? Hoc est enim Euangelium Iesu Christi Seruatoris nostri, hi illius magistri & hæc effecta. Illud autem, quod hodierna die in Anglia floret, est Euangelium Caluini, & Sathanæ eius magistri, fundatū in incestu & libidine Regis Henrici, qui viuentem adhuc legitima vxore cū filia sua, ita turpiter confuevit, vt ipse ad extremum eā publica sententia iusserit decollari. Hoc vestrum Euangelium in Anglia Bucerus, & Petrus martyr, duo insignes Apostatæ & fœx ac opprobrium religionum, annunciauerunt: Ioannes autem Caluinus Buceri discipulus, natione Picardus,

*Blasphemia
in Deum
maxima.*

propagauit: homo sine fide, sine lege, sine Deo, propter turpitudines exul: cuius vita abominabilis, doctrina pestilens, mors horribilis, secta autem incendium quoddam infernale fuit, quod intra paucos admodum annos, multas prouincias & regna haufit atque absumpsit. Hoc vestrum Euangeliū Deo bonitatem (constituendo illum peccatorum nostrorum authorem) hominibus liberum arbitrium, Ecclesiæ Sacramenta, bonis operibus mercedē & efficaciam, diuināque gratiæ virtutem adimit & derogat: blasphemū est contra Redemptorem nostrum, iniuriōsū contra redemptos, quia videlicet infernum dilatat, & omnibus peccatis ac corruptelis viam pandit. Hoc vestrum Euangelium innumerabiles religiosos & religiosas ex monasterijs pellexit & turpitudinibus Caluinianis dehonestauit: Hoc mentiri docet, hoc peiurare, hoc fingere, hoc dissimulare, hoc adulari, hoc Hypocritas esse, hoc principes ouinam pellem induere, & nihilominus laniare, occidere, sanguinem profundere, & more luporum gregem Dominicum deuorare. Quantas, Deus bone, seditiones, quantas turbas, & tumultus nouū hoc vestrū Euangeliū, ab eo tēpore quo primū emerfit, in mundo excitauit? Quot ciuitates euertit, destruxit, & solo adæquauit? Quot prouincias vastauit, quot regna depredatum est, quantum deniq; innocentis sanguinis profundere non dubitauit? Dicat hoc Gallia, dicat Belgium, dicat Scotia, dicat etiam vestra hæc Anglia: Siquidem omnis illa tyrannis, barbaries, crudelitas

ras, & sc̄uitia, quæ hodie apud vos obtinet, aliud nihil sunt, quàm vestri Euangelij fructus. Quibus ita constitutis, Euangelium adhuc vestrum, Deo attribuere, & ad illum referre audetis? Potestne blasphemia maior ista reperiri? Potest aliquid impudentiùs contra Deum dici, quia sicut æterna & infinita bonitas est, ita omnem malitiam auersatur. Et sicut fons lympidissimæ aquæ est, ita Doctrinam adeò turbidam & coenosam profunderi non potest. Mihi credite, Dominici Euangelij puritas, sordes, maculas, & abominations illas, quas vestrum prædicat, pati & tolerare non potest. Imò impossibilè est duæ vt viæ adeò diuersæ & contrariæ, vti sunt vitium & virtus, malitia & bonitas, peccatum & gratia, ad eundem terminum pertingant: vtque lux & tenebræ, Christus & Belial in vnum concurrant.

Maneat ergò quod in principio dicebam, Anglicanæ Reginæ edictum contra Deum impium debere videri, quod videlicet pro Dei Euangelio doctrinã adeò monstruosam & impiam amplexatur, quæ vti dicebam cum incestu plantata, innocentum sanguine rigata, plus quàm Scytica barbarie & immanitate sustentatur, & ad tale Euangelium retinendum, Regina Ecclesiasticis suis iniungit, eos vt ministros Ecclesijs suis præficiant, sua quæ doctrina & exemplo plebem instruere possint & gubernare. Iã quale Euāgelium est, tales etiã ministri sunt; imò eorū vita adeò nõnquã turpis, flagitiosa, & obscena est, publica vt poena afficiãtur, patibulis appendãtur.

Quo-

Quorum enormia grauissimaque flagitia et si ego hoc loco enumerare possem, attamen ne honestas aures animosque offendam, tacitus præterire constitui. Atque hoc primum est, quod Elisabetha in suo edicto cauet: hoc illius fundamentum; vt videlicet in suo regno Iesu Christi Euangelio eradicatedo, Calvinianum è contra plantetur.

Bellum Gallicum, quod Regina iniustissimum appellat.

CAPVT XVIII.

*Elisabetha
Calumnia.*

ET potest adhuc alicui mirum videri, eam mulierem, adeò quæ in Deum impia est, in homines etiam iniustam ac iniuriam videri? Eam terræ Principes & monarchas traducere, quæ Regem Regum, ac cœlorum Principem adeò nefarie tractat? Calumnia illa Elisabethæ contra Romanum Pontificem & Regem Catholicum, quia religionem concernit, ideò à nobis ventillari debet & examinari. Nam quam aliam ob causam bellum illud contra Regem Franciæ periculosissimum & iniustissimum à Regina appellatur, nisi quia contra Principem Biernensem Calvinistam hæreticum, suæ sectæ & religionis, suscipitur? Nisi quia Elisabethæ displicet, cõtra quã quisquis bellum geret, is iniuste belligerare continuò debet existimari? Hæc enim reuera causa est, quòd in edicto suo Papam, & Regem Catholicum taxat, qui arma contra Principem Biernensem mouerunt, nolentes permittere, vt regnum Franciæ, in quo à tot iam annis Ca-

tho-